

POSTANOWIENIE

Dnia 12 września 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Stanisław Zabłocki (przewodniczący)

SSN Kazimierz Klugiewicz

SSN Andrzej Tomczyk (sprawozdawca)

Protokolant Małgorzata Gierczak

w sprawie K. Ś.

oskarżonego z art. 290 § 1 k.k. w zw. z art. 278 § 1 k.k. i art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 12 września 2019 r.

skargi obrońcy

na wyrok sądu odwoławczego – Sądu Okręgowego w K.

z dnia 21 maja 2019 r., sygn. akt IX Ka (...),

uchylającego wyrok Sądu Rejonowego w J.

z dnia 14 grudnia 2018 r., sygn. akt II K (...),

i przekazującego sprawę do ponownego rozpoznania,

na podstawie art. 539e § 2 k.p.k.,

p o s t a n o w i ł:

I. oddalić skargę;

II. obciążyć K. Ś. kosztami sądowymi postępowania skargowego.

UZASADNIENIE

K. Ś. został oskarżony o to, że:

w okresie od 23 kwietnia 2015 r. do 8 maja 2015 r. w N., woj. (...), działając w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, dokonał

wyrębu i zabrał w celu przywłaszczenia 24 sztuk drzewa sosnowego o masie 13,03 m³ i wartości 2869,12 zł na szkodę J. S. ,

tj. o czyn z art. 290 § 1 k.k. w zw. z art. 278 § 1 k.k. i art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

Sąd Rejonowy w J. wyrokiem z dnia 14 grudnia 2018 r., sygn. akt II K (...), uniewinnił K. Ś. od zarzucanego mu czynu.

Apelację od tego orzeczenia wniósł pełnomocnik oskarżycielki posiłkowej subsydiarnej, zaskarżając wyrok na niekorzyść oskarżonego.

Sąd Okręgowy w K., po rozpoznaniu sprawy z powodu tej apelacji, wyrokiem z dnia 21 maja 2019 r., sygn. akt IX Ka (...), uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę Sądowi Rejonowemu w J. do ponownego rozpoznania.

Skargę od tego orzeczenia wniósł obrońca K. Ś., zarzucając naruszenie art. 437 § 2 k.p.k. przez błędne uznanie, że zachodzi jedna z podstaw uzasadniających uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, podczas gdy z uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego wynika, że jedyną przyczyną uchylenia wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania była konieczność ponownej oceny zgromadzonych dowodów ze szczególnym uwzględnieniem opinii biegłego co nie stanowi wystarczających przesłanek do wydania wyroku kasatoryjnego. Autor wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w K. do ponownego rozpoznania. W uzasadnieniu skargi podkreślił, że wskazana przez Sąd odwoławczy konieczność dokonania ponownej oceny dowodów, w tym opinii biegłego nie mieści się w kręgu podstaw rozstrzygnięcia, o którym mowa w art. 437 § 2 k.p.k.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

W myśl art. 539a § 3 k.p.k. skarga na wyrok sądu odwoławczego może być wniesiona wyłącznie z powodu naruszenia art. 437 k.p.k. lub z powodu uchybień określonych w art. 439 § 1 k.p.k. Jak wynika z orzecznictwa, zakres kontroli przeprowadzanej przez Sąd Najwyższy po wniesieniu skargi ogranicza się do zbadania, czy stwierdzone przez sąd odwoławczy uchybienie daje podstawę do wydania orzeczenia kasatoryjnego (zob. uchwałę 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 25 stycznia 2018 r., I KZP 13/17, OSNKW 2018, z. 3, poz. 23). Warunkami

dającymi podstawę do uchylenia orzeczenia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania są natomiast okoliczności wynikające z treści art. 439 § 1 k.p.k. i art. 454 k.p.k. lub sytuacja, w której konieczne jest przeprowadzenie na nowo przewodu w całości. W wypadku usunięcia przez sąd odwoławczy stwierdzonych uchybień, określonych w art. 438 pkt 1 - 3 k.p.k. przez uzupełnienie postępowania dowodowego w postępowaniu apelacyjnym lub dokonanie w tym postępowaniu oceny dowodów odpowiadającej wymogom art. 7 k.p.k., sąd ten może stwierdzić, że istnieje podstawa do wydania wyroku skazującego. Wówczas to uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi pierwszej instancji ze względu na obowiązywanie reguły *ne peius* określonej w art. 454 § 1 k.p.k. należy uznać nie tylko za uprawnione, ale niezbędne wobec obligatoryjnego charakteru przywołanej regulacji prawnej (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 lipca 2017 r., IV KS 2/17, OSNKW 2018, z. 5, poz. 35).

Trzeba zaznaczyć, że Sąd Najwyższy w postępowaniu wszczętym wskutek skargi wniesionej na wyrok sądu odwoławczego nie jest uprawniony do oceny, czy zaistniały merytoryczne podstawy wynikające z treści art. 454 k.p.k. do wydania wyroku zmieniającego - nie jest wszakże władny zgodnie z art. 539a § 1 k.p.k. do oceniania materiału dowodowego przedstawionego w sprawie. Rozpoznanie sprawy w tych granicach należy do kompetencji sądów powszechnych, a działanie Sądu Najwyższego w takiej sytuacji wykraczałoby poza jego kognicję (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 marca 2018 r., III KS 4/18).

Przenosząc powyższe na grunt rozpoznawanej sprawy należy podkreślić, co umknęło skarżącemu, że z treści uzasadnienia wyroku Sądu odwoławczego jednoznacznie wynika, iż powodem wydania orzeczenia kasatoryjnego była regulacja prawna przewidziana w art. 454 § 1 k.p.k., co związane było ze stwierdzeniem przez ten Sąd uchybień w ocenie materiału dowodowego po stronie Sądu meriti, zwłaszcza w zakresie opiniowania biegłego. Sąd drugiej instancji po analizie akt sprawy doszedł m.in. do wniosku, że zebrany materiał dowodowy nie pozwala na podzielenie stanowiska Sądu Rejonowego co do braku umyślności oskarżonego. Zgodnie z art. 454 § 1 k.p.k., który przywołał w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, nie mógł skazać oskarżonego, uniewinnionego przez Sąd pierwszej instancji. Okoliczność ta została jednak

zbagatelizowana w skardze obrońcy oskarżonego, który - wbrew regułom korzystania z instytucji określonej w art. 539a § 3 k.p.k. – ograniczył się wyłącznie do podważania oceny dowodów przeprowadzonej przez Sąd Okręgowy, a wręcz sprowadzenia jej do opinii biegłego z zakresu leśnictwa. Ten wyraźny błąd skargi i brak odniesienia jej do argumentacji Sądu odwoławczego spowodował konieczność jej oddalenia.

I.n